

ต้องทำอะไรเมื่อกฎกระทรวงแรงงาน เรื่องกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.2555 (ตอนจบ)

วชิรวิชัย มธุรสสุวรรณ
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
E-mail: vachiravitich.m@pttplc.com



ฉบับที่แล้วได้ทราบที่มาของกฎกระทรวงและได้ทราบสิ่งที่ต้องปฏิบัติไปแล้ว 12 ข้อ ฉบับนี้มาทราบกันต่อว่าจะต้องปฏิบัติอะไรบ้าง

ข้อ ๑๓ ให้นายจ้างจัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ สิ่งสถานประกอบการต้องปฏิบัติ คือ จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ตามประเภทของเพลิง ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมกำหนด ต้องจัดให้มีเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นชนิดใด ใช้ดับเพลิงประเภทใดและเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์นั้น ต้องมีขนาดที่มองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตรห้าสิบเซนติเมตร ห้ามใช้เครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ที่อาจเกิดไอระเหยของสารพิษ เช่น คาร์บอนเตตระคลอไรด์ จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ตามจำนวน ความสามารถของเครื่องดับเพลิงและการติดตั้ง, จัดให้มีการดูแลรักษาและตรวจสอบเครื่องดับเพลิงให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี โดยการตรวจสอบต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง พร้อมกับติดป้ายแสดงผลการตรวจสอบและวันที่ทำการตรวจสอบครั้งสุดท้ายไว้ที่อุปกรณ์ดังกล่าวและเก็บผลการตรวจสอบไว้ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจได้ตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีการซ่อมบำรุงและเปลี่ยนถ่ายสารดับเพลิงตามข้อกำหนดของผู้ผลิตด้วย

ข้อ ๑๔ กรณีที่นายจ้างจัดให้มีระบบดับเพลิงอัตโนมัติ สิ่งที่นายจ้างต้องปฏิบัติคือ ต้องติดตั้งระบบดับเพลิงอัตโนมัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

ข้อ ๑๕ สถานประกอบการ จะต้องติดตั้งระบบดับเพลิงและน้ำดับเพลิงตามประเภทความเสี่ยงของสถานประกอบการตามที่ระบุไว้ตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓

ข้อ ๑๖ ให้นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับอุปกรณ์ดับเพลิง สิ่งที่นายจ้างต้องปฏิบัติคือ ติดตั้งป้ายบ่งบอกให้ชัดเจน ไม่ให้มีสิ่งกีดขวางการเข้าไปใช้งาน และต้องตรวจสอบและบันทึกผลการตรวจสอบให้มีความพร้อมใช้งานตลอดเวลา

ข้อ ๑๗ สถานที่ซึ่งมีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง หรืออย่างปานกลาง ให้นายจ้างจัดลูกจ้างเพื่อทำหน้าที่ดับเพลิงประจำอยู่ตลอดเวลาที่มีการทำงานและจัดหาอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิงและการฝึกซ้อมดับเพลิงซึ่งต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีอย่างน้อยให้เพียงพอกับจำนวนผู้ทำหน้าที่ดับเพลิงนั้น

หมวด ๔ การป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิด การกระจายตัวบอบความร้อน

ข้อ ๑๘ ให้นายจ้างป้องกันอัคคีภัยจากแหล่งก่อเกิดการกระจายตัวของความร้อน จากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร เครื่องยนต์หรือปล่องไฟ การแผ่รังสี การนำ หรือการพาความร้อน การเสียดสี หรือเสียดทานของเครื่องจักร หรือเครื่องมือที่เกิดประกายไฟ หรือความร้อนสูง การสะสมของไฟฟ้าสถิต การเชื่อมหรือตัดโลหะ การสะสมความร้อนของปล่องระบายควัน

หมวด ๕ วัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่นายจ้างมี เก็บ หรือขนถ่ายวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดจะต้องดำเนินการอย่างปลอดภัยเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย นายจ้างจะต้องกำหนดมาตรการให้ลูกจ้างมีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย วัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิด

ข้อ ๒๐ การเก็บถังก๊าซชนิดเคลื่อนย้ายได้ชนิดของเหลว ให้ นายจ้างที่เก็บถังก๊าซไว้ภายนอกอาคารเก็บไว้ในที่ปิดล็อกที่มีการ ป้องกันความร้อนให้มีอุณหภูมิสูงกว่าที่ผู้ผลิตกำหนดไว้และมีสิ่ง ป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากยานพาหนะ กรณีที่เก็บถังก๊าซ ไว้ภายในอาคาร ต้องแยกเก็บไว้ในห้องที่มีผนังทำด้วยวัสดุทนไฟ และมีการระบาย หรือถ่ายเทอากาศได้ดี มีระบบตรวจจับก๊าซ อัลดโนมิติ ปริมาณเก็บรวมกันแห่งละไม่เกินสองพันลิตร โดยแต่ละ แห่งจะต้องห่างกันไม่น้อยกว่าสี่สิบเมตร ห้ามเก็บถังก๊าซไว้ใกล้วัตถุ ที่ลุกไหม้ได้ง่าย มีโซ่ หรือวัตถุอื่นในลักษณะเดียวกันรัดถังกันล้ม และติดตั้งฝาครอบหัวถัง

ข้อ ๒๑ การป้องกันอันตรายจากถ่านหิน เซลลูโลสอัด หรือ ของแข็งที่ติดไฟได้ง่าย ให้ นายจ้างปฏิบัติ การเก็บถ่านหินในที่โล่ง แฉ่ง ต้องพรมน้ำให้เปียกชื้นอยู่ตลอดเวลาและอัดทับให้แน่นเพื่อ ป้องกันการลุกไหม้ที่เกิดขึ้นเองและห้ามกองไว้สูงเกินสามเมตร, ถ่านหินที่บดแล้ว หรือชนิดผงหากมีอุณหภูมิสูงกว่าหกสิบห้าองศา เซลเซียส ต้องทำให้เย็นก่อนนำไปเก็บใส่ไว้ในถังหรือภาชนะทนไฟ, ถัง หรือภาชนะที่ใช้เก็บถ่านหิน หรือผงแร่ที่ลุกไหม้ได้ง่าย ต้องสร้าง ด้วยวัสดุทนไฟที่มีฝาปิดมิดชิดและเก็บไว้ห่างไกลจากแหล่งความร้อน การเก็บเซลลูโลสอัด หรือของแข็งที่ติดไฟได้ง่ายในไซโล ถัง หรือภาชนะ ต้องทำการป้องกันการลุกไหม้จากแหล่งความร้อน หรือ การผสมกับอากาศที่จะก่อให้เกิดการลุกไหม้ได้

ข้อ ๒๒ การเก็บวัตถุที่ติดไฟได้ง่ายประเภทไม้ กระดาษ ขนสัตว์ ฟาง โฟม พองน้ำสังเคราะห์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติ คล้ายคลึงกัน ให้ นายจ้างแยกเก็บไว้ในอาคารต่างหาก หรือเก็บใน ห้องทนไฟซึ่งหลังคา หรือฝาห้องต้องไม่ทำด้วยแก้ว หรือวัสดุ โปร่งใสที่แสงแดดส่องตรงเข้าไปได้ ในกรณีที่มีจำนวนน้อยอาจเก็บ ไว้ในภาชนะทนไฟหรือถังโลหะที่มีฝาปิด

หมวด ๖ การกำจัดขบอบเสียที่ติดไฟได้ง่าย

ข้อ ๒๓ ให้ นายจ้างปฏิบัติเกี่ยวกับของเสียที่ติดไฟได้ง่าย จัด ให้มีการทำความสะอาดเพื่อมิให้มีการสะสม หรือตกค้างของของ เสียที่ติดไฟได้ง่าย ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งครั้ง ถ้าเป็นงานกะ ต้องไม่น้อยกว่าละหนึ่งครั้ง เว้นแต่วัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดที่ ลุกไหม้ได้เอง ต้องจัดให้มีการทำความสะอาดทันที ต้องเก็บรวบรวม ของเสียที่ติดไฟได้ง่ายไว้ในภาชนะปิดที่เป็นโลหะและนำออกไป จากบริเวณที่ลูกจ้างทำงานไม่น้อยกว่าวันละหนึ่งครั้ง ในกรณีที่ขัง ไม่ได้กำจัดโดยทันทีให้นำไปเก็บไว้ในห้องทนไฟ หรืออาคารทนไฟ และต้องนำไปกำจัดให้หมดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งโดยวิธีการ ที่ปลอดภัย

ข้อ ๒๔ การกำจัดของเสียที่ติดไฟได้ง่ายโดยการเผา ให้ นายจ้างปฏิบัติให้เผาในเตาที่ออกแบบสำหรับการเผาโดยเฉพาะ หรือเผาในที่โล่งแจ้งโดยให้ห่างจากบริเวณที่ลูกจ้างทำงานในระยะ ที่ปลอดภัยและอยู่ใต้ลมและต้องสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความ ปลอดภัยส่วนบุคคล จัดเก็บถ่านที่เหลือจากการเผาของเสียที่ ติดไฟได้ง่ายนั้นไว้ในภาชนะ ห้อง สถานที่ที่ปลอดภัยหรือเก็บไว้ใน ภาชนะที่ปิดมิดชิดเพื่อป้องกันการรั่วไหล หรือนำไปฝังในสถานที่ ที่ปลอดภัย

หมวด ๗ การป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

ข้อ ๒๕ ให้ นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า สำหรับอาคาร หรือสิ่งก่อสร้าง อาคารที่มีวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิด, สิ่งก่อสร้างที่มีความสูง ประเภทปล่องควัน หอคอย เสาธง ถังเก็บ น้ำ หรือสารเคมี หรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดที่มีความสูงในทำนอง เดียวกัน, การติดตั้งระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าให้ปฏิบัติตาม มาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรม ราชูปถัมภ์

ข้อ ๒๖ ให้ นายจ้างจัดให้มีมาตรการป้องกันผลกระทบจาก ฟ้าผ่าเข้าสู่ระบบไฟฟ้าของอาคาร

หมวด ๘ การดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยจากอัคคีภัยและการรายงาน

ข้อ ๒๗ ให้ นายจ้างจัดให้ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของ จำนวนลูกจ้างในแต่ละหน่วยงานของสถานประกอบการรับการ ฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น

ข้อ ๒๘ ให้ นายจ้างจัดให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับความ ปลอดภัยจากอัคคีภัย ดังนี้ สถานประกอบการที่มีความเสี่ยงต่อ การเกิดอัคคีภัยอย่างร้ายแรง หรืออย่างปานกลาง ต้องจัดให้มีการ บริหารงานโดยกลุ่มปฏิบัติงานเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย และ มีผู้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกทั้งระบบโดยเฉพาะเมื่อเกิด เพลิงไหม้ประจำสถานประกอบการตลอดเวลาที่มีการประกอบ กิจการ, ต้องจัดให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ในการดับเพลิง การปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือ ในกรณีฉุกเฉิน

ข้อ ๒๙ ให้ นายจ้างจัดให้ลูกจ้างฝึกซ้อมอพยพหนีไฟออก จากอาคารไปตามเส้นทางหนีไฟ

ข้อ ๓๐ ให้ นายจ้างจัดให้ลูกจ้างทุกคนฝึกซ้อมดับเพลิงและ ฝึกซ้อมอพยพหนีไฟพร้อมกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ ให้ ลูกจ้างของนายจ้างทุกรายที่ทำงานอยู่ภายในอาคารเดียวกันและ ในวันและเวลาเดียวกันทำการฝึกซ้อมพร้อมกันและก่อนการฝึกซ้อม ไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์ ให้ นายจ้างส่งแผนการฝึกซ้อมดับเพลิงและ ฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ รวมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกซ้อมต่อ อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่ นายจ้างไม่สามารถดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพ หนีไฟได้เองจะต้องให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงานเป็นผู้ดำเนินการฝึกซ้อม ให้ นายจ้างจัดทำรายงาน ผลการฝึกซ้อมดังกล่าวตามแบบที่อธิบดีกำหนดและยื่นต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสัปดาห์นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการ ฝึกซ้อม

ทั้งหมดที่นำเสนอมา เป็นรายละเอียดตามกฎหมายกระทรวงฉบับ ใหม่ ซึ่งรายละเอียดส่วนใหญ่ก็ไม่ได้แตกต่างจากเดิมมากนัก ผู้เขียน ก็หวังว่าทุกสถานประกอบการจะให้ความสำคัญและนำไปปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดต่อไป

